

УДК 9(510)

КИТАЙСЬКА ІМПЕРІЯ

Студ. Т.А.Ярусова, гр БХФ-3-15

Наук. керівник ст. викл. Н.В.Пархоменко

Київський національний університет технологій та дизайну

Метою написання наукової роботи було висвітлити заснування та розквіт Великої Китайської імперії, яку тоді називали «Піднебесна».

Найперші цивілізації в Китаї виникли більш ніж 4000 років тому, по берегах трьох річок: Хуанхе, Чанцзян, Сіцзян.

Згідно з традиційним викладом першою була династія Ся, першим ж імператором династії був У, йому приписувалося приборкування річок: будівництво насипів, а також будівництво каналів. Династія Ся існувала протягом 2070 — 1600 років до Різдва Христового. Разом із пізнішими династіями Інь та Чжоу входить до так званих «трьох епох», які ідеалізуються в традиційній китайській історіографії.

Більшість істориків за межами Китаю вважають династію Ся легендарною. Причиною цього є відсутність прямих письмових і археологічних свідчень часів існування цієї династії. Невідомо, також, де знаходилась її столиця Янчен..

Династія Шан була першою, про яку дійшли відомості, першим імператором був Цян, правила династія Китаєм 400 років. Вона існувала від 1600 року до 1046 року до н.е. Шан є першим державним утворенням, реальність існування котрого підтверджена не лише археологічними знахідками, а також епіграфічними письменними довідками. Найдетальніше зображеннями історії Шан знаходиться в творі Сима Цяня «Історичні записки». В результаті розкопок були знайдені цзягувень — ієрогліфічні надписи на панцирах черепах і гадальних кістках тварин, а також бронзових, нефритових, керамічних, кам'яних виробів. Велике число знахідок було зроблено на території столиці Інсюй, котра була розташована в районі сучасного міста Аньян в провінції Хунань.

У XI ст. до н. е. держава Шан була завойована племенами Чжоу, з чого почалася нова епоха в історії Древнього Китаю. Але процвітання його було недовгим, пішов період роздробленості і міжусобних воїн — епоха Чуньцю та "Царств, що Борються", або Чжаньго (V — III ст. до н. е.). Безперервні війни приводять до накопичення військового досвіду і появи перших трактатів по цій тематиці. Фундатором військової теорії вважається Сунь-цзи. Його «Трактат про військове мистецтво», що складається з 13 розділів, став каноном військової науки свого часу і досі по праву вважається класикою військово-стратегічної думки.

В епоху Чжоу продовжився бурхливий розвиток астрономії. З'явилися нові прилади для визначення координат небесних світил — армілярні сфери. За 600 років до н. е. був введений сонячно-місячний календар. Варто відзначити досягнення древньокитайських медиків, чия методика лікування не втратила своєї актуальності і в наш час: голковколання, пульсова діагностика, припикання тощо. У періоди Чжоу і Чжаньго йде формування китайської філософії. Складаються матеріалістичні переконання, в основі яких лежали уявлення про п'ять першоелементів («стихій») природи: воду, вогонь, метал, дерево, землю. Одночасно відбувається становлення головних принципів вчення про протилежні і взаємопов'язані сили Інь та Ян, дія яких розглядалася як причина рушення і мінливості в природі. Це знаходить своє втілення в древнішому літературному пам'ятнику Китаю — «Книзі змін» (XII — VI ст. до н. е.).

Поступово династії змінювали одна одну, але Велика імперія продовжувала свій розквіт, незважаючи навіть на розкол на дві половини, які згодом знову стали одним цілим і продовжує існувати донині.